

Reģistrācijas numurs

PS 0409

Profesijas standarts

I. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums Metālapstrādes tehnoloģisko līniju operators
2. Profesijas kods

II. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis Otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums Metālapstrādes tehnoloģisko līniju operators strādā metālapstrādes un mašīnbūves uzņēmumos, firmās un uzņēmējdarbības kompānijās, veicot vidējas sarežģītības pakāpes metāla produkcijas ražošanu uz metālapstrādes tehnoloģiskām līnijām, ievērojot produkcijas tehniskās un tehnoloģiskās prasības, organizē darba izpildi saskaņā ar darba uzdevumu, ievērojot operāciju secību, sagatavo metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas darbam, veic metālapstrādes tehnoloģisko līniju darba iekārtu, palīgierīču un instrumentu pieredzēšanu, nodrošina iekārtas un instrumentu darbaspēju, ievēro drošības tehnikas noteikumus, sadarbībā ar metālapstrādes tehnoloģisko līniju apkalpojošo inženieri - tehnisko personālu

III. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

- Spēja lasīt un saprast tehnisko dokumentāciju, rasējumus, kinemātiskās shēmas, tehnoloģiskās kartes, instrukcijas un pielietot iegūto informāciju darba procesā.
- Spēja pielietot drošības tehnikas zināšanas, ievērot elektrodrošības, ugunsdrošības noteikumu prasības darba vidē un strādājot pie metālapstrādes tehnoloģiskām līnijām pielietot drošus darba paņēmienus darba procesā.
- Spēja ievērot vides aizsardzības prasības.
- Spēja noteikt metāla markas un to tehniskos un kvalitātes rādītājus.
- Spēja strādāt ar kontroles un mērinstrumentiem, noteikt izejmateriāla, gatavās produkcijas un iepakojuma materiālu atbilstību kvalitātes un tehniskajām prasībām.
- Spēja strādāt ar kravas pacelšanas un pārvietošanas mehānismiem apkalpojot metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas.
- Spēja izpildīt vidējas sarežģītības atslēdznieku pamatdarbus.
- Spēja veikt metālapstrādes tehnoloģisko līniju tehnisko apkopi.
- Spēja ieslēgt, vadīt un izslēgt metālapstrādes tehnoloģisko līniju un to palīgierīces, kas nodrošina ražošanas procesu.
- Spēja izgatavot sērijveida produkcijas paraugu un pārbaudīt tā tehnisko un kvalitatīvo rādītāju atbilstību tehniskajām prasībām.

Spēja uz informācijas pamata apzināt vadības sistēmas kļūdu, radoši risināt problēmas novēršanu, pieaicinot citus speciālistus.

Spēja veikt saražotās produkcijas iepakojšanu un marķēšanu atbilstoši tehnoloģiskām prasībām un klienta pasūtījumam.

Spēja noformēt saražotai produkcijai dokumentāciju un veikt saražotās produkcijas sagatavošanu nosūtīšanai klientam vai glabāšanai noliktavā.

IV. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

Izmantot tehnoloģisko dokumentāciju

Apzināt un strādāt ar tehnisko literatūru.

Lasīt rasējumus un saprast kinemātiskās shēmas

Strādāt ar kontroles un mērinstrumentiem

Atšķirt metāla markas un pielietot tās, lai nodrošinātu pareizu tehnoloģisko procesu

Veikt vidējas sarežģītības atslēdznieku pamatdarbus

Strādāt ar kravas pacelšanas un pārvietošanas mehānismiem

Sagatavot metālapstrādes tehnoloģisko līniju darbam, ieslēgt, vadīt un izslēgt to

Sekot un kontrolēt metālapstrādes tehnoloģisko līniju un to palīgiekārtu darbību un nodrošinājumu ar materiāliem

Izvēlēties optimālo darba režīmu un mainīt to atkarībā no ražošanas procesa gaitas

Strādāt ar vadības pultīm, izmantojot dažādu programmatūru nodrošinājumu

Vadīt metālapstrādes tehnoloģisko līniju rokas un automātiskā režīmā

Salīdzināt saražotās produkcijas un iesaiņojuma kvalitātes parametru atbilstību tehniskām prasībām

Veikt metālapstrādes tehnoloģisko līniju tehnisko apkopi

Spējas komunicēt

Risināt problēmas

Strādāt patstāvīgi un komandā

Iegūt informāciju

Spēja uzņemt atbildību par sava darba rezultātu

Plānot un organizēt savu darbu

Spēja pašizglītoties

Radoša pieeja darbam

Vides aizsardzības noteikumu ievērošana

Darba drošības ievērošana

Ugunsdrošības noteikumu ievērošana

Elektrodrošības noteikumu ievērošana

Sniegt pirmo palīdzību

V. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī

Ķīmija

Uzņēmējdarbības pamati

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī

Fizika

Elektrotehnikas pamati

Datoru lietošana

Saskarsme

Materiālu mācība

Metālapstrādes darbos pielietojamie instrumenti, palīgierīces, darbgaldi, iekārtas

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī

Latviešu valoda

Svešvaloda (tehniskā)

Matemātika

Darba tiesiskās attiecības

Tehniskie mērījumi

Pielāides un sēžas

Kravas pacelšanas un pārvietošanas mehānismi

Metālapstrādes darba tehnoloģija – metālapstrādes tehnoloģisko līniju veidi un to klasifikācija, uzbūve, darbības principi, tehniskās apkopes, vadīšana un regulēšanas pamati, materiālu un saražotās produkcijas uzskaitē

Darba drošība, elektrodrošība, ugunsdrošība, darba organizācija

Vides aizsardzība

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Izmantot metāla apstrādes tehnoloģiskās līnijas un ražošanas dokumentāciju	1.1. Izmantot metālapstrādes tehnoloģisko līniju tehniskās iespējas; 1.2. Izmantot metālapstrādes tehnoloģisko līniju iestatīšanas, vadības un kontroles aprīkojumu; 1.3. Lasīt kopsalikuma un darba rasējumus; 1.4. Izmantot metālapstrādes tehnoloģisko līniju iestatīšanas un produkcijas ražošanas tehnoloģiskās kartes; 1.5. Izmantot metālapstrādes tehnoloģisko līniju tehniskās apkopes dokumentāciju; 1.6. Izmantot drošības tehnikas dokumentāciju.
2. Veikt izejmateriālu sagatavošanu metālapstrādes tehnoloģisko līniju darbam	2.1. Pārbaudīt izejmateriālu atbilstību tehniskām prasībām; 2.2. Ielādēt izejmateriālus metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas ieejas iekārtā; 2.3. Veikt izejmateriālu priekšapstrādi (nepieciešamības gadījumā), lai nodrošinātu metālapstrādes tehnoloģisko līniju nepārtrauktu darbu; 2.4. Kontrolēt metālapstrādes tehnoloģisko līniju iekārtu darbības nepārtrauktību; 2.5. Ievērot drošības tehnikas noteikumus un vides aizsardzības noteikumus.
3. Veikt metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas un tās palīgierīču sagatavošanu atbilstoši darba uzdevumam – noteiktas produkcijas ražošanai	3.1. Veikt metālapstrādes tehnoloģisko līniju tehnisko apkopi - (ikdienas, ikmēneša, profilaktisko); 3.2. Ieslēgt metālapstrādes tehnoloģisko līniju un to palīgierīces, kas nodrošina ražošanas procesu; 3.3. Uztādīt nepieciešamos metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas un tās palīgierīču režīmus, regulējumus un padeves; 3.4. Sagatavot kontroles instrumentus ražošanas procesa kontrolei, atbilstoši instrukcijām; 3.5. Pārbaudīt vadības pults gatavību darbam; 3.6. Nodrošināt nepieciešamības gadījumā vadības sistēmas kļūdu novēršanu, izmantojot citu speciālistu pakalpojumus; 3.7. Ievērot drošības tehnikas noteikumus un vides aizsardzības noteikumus.

Pienākumi	Uzdevumi
4. Veikt sērijveida ražošanas produkcijas parauga izgatavošanu	4.1. Palaist metālapstrādes tehnoloģisko līniju sērijveida ražošanas produkcijas parauga izgatavošanu; 4.2. Noteikt instrumentu izejas stāvokļus; 4.3. Izdarīt instrumentu izmēru piesaisti; 4.4. Izgatavot sērijveida ražošanas produkcijas paraugu; 4.5. Veikt sērijveida ražošanas produkcijas parauga pārbaudi – atbilstību tehniskām prasībām; 4.6. Veikt metālapstrādes tehnoloģisko līniju regulējumu korekciju pēc ražošanas produkcijas parauga izgatavošanas un pārbaudes; 4.7. Ievērot drošības tehnikas noteikumus.
5. Veikt uz metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas saražotās produkcijas iepakojumu un glabāšanu	5.1. Veikt iepakojuma materiālu nodrošinājuma uzraudzību; 5.2. Veikt saražotās produkcijas iepakojumu un marķēšanu atbilstoši tehnoloģiskām (klienta) prasībām; 5.3. Veikt saražotās produkcijas sagatavošanu nosūtīšanai klientam vai glabāšanai noliktavā; 5.4. Noformēt saražotai produkcijai atbilstošu dokumentāciju.
6. Strādāt ar metālapstrādes tehnoloģiskās līnijas un tās palīgierīcēm un instrumentiem darba laikā	6.1. Veikt ražošanas izejmateriālu, izgatavotās produkcijas formas regulāru atbilstības pārbaudi tehniskām prasībām; 6.2. Veikt virsmas raupjuma atbilstības regulāru pārbaudi; 6.3. Veikt izmēru atbilstības regulāru pārbaudi; 6.4. Veikt nepieciešamās darba instrumentu stāvokļu korekcijas; 6.5. Strādāt ar kravas pacelšanas un pārvietošanas mehānismiem un ierīcēm; 6.6. Ievērot specifiskos darba drošības noteikumus, strādājot ar kravas pacelšanas un pārvietošanas mehānismiem un ierīcēm

Metālapstrādes tehnoloģisko līniju operatora profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Valērijs Nasonenko	a/s „Severstalʼlat” Servisa centra galvenais tehnologs
Jevgenijs Beitāns	a/s „Severstalʼlat” Servisa centra ražošanas iecirkņa vadītājs
Arturs Graudiņš	a/s „Severstalʼlat” Personāla un kvalitātes vadības nodaļas direktors
Benjamins Dolgicers	a/s „Rīgas Vagonbūves rūpnīca” Virsbūvju ražotnes vadītājs
Vladimirs Jakovenko	a/s „Liepājas metalurģis” Tehniskās daļas vadītājs
Genadijs Bezrukovs	SIA „Armatūras servisa centrs” ražošanas vadītājs
Ivars Kauss	SIA „Trigons PAC” projekta vadītājs

Metālapstrādes tehnoloģisko līniju operatora profesijas standarta eksperti:

Elīna Egle	Latvijas Darba devēji konfederācijas ģenerāldirektore;
Vilnis Rantiņš	Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācijas valdes priekšsēdētājs;

Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācijas atzinums saskaņots ar Latvijas metālistu arodbiedrību.